

Izhaja vsaki dan
 Izdaja se vsaki dan ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Posamične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink)
 v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.;
 za cemerice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa
 po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na
 naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovan-
 pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo.
 Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Izboljšek
 konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-branilnični račun št. 841.652.
 TELEFON štov. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

POLITIČNO DRUŠTVO „EDINOST“

sklicuje

za jutri, 23. t. m. ob 10. uri predp.
 v veliko dvorano „Narodnega doma“

javen shod

z nastopnim dnevnim redom:

- 1.) Volilna reforma in Koroška;
- 2.) sprememba volilnih okrajev in dve-
tretjinska večina.

ROJAKI! Kdor čuti z našimi brati na Koro-
 škem, katerim se pripravljajo po nameravani volilni
 reformi politična smrt: in kdor želi, da ta od vseh
 željno pričakovana volilna reforma ne bo v nepo-
 pravljivo škodo za Slovanstvo v Avstriji, kdor je
 za zares splošno, enako in pravično volilno pravico:
 ne sme zamuditi tega shoda in naj stori svojo
 dolžnost, da pridruži svoj glas občenemu in eni-
 gličnemu protestu proti nameravanim krivicam,
 oziroma pomanjkljivostim načrta volilne reforme.

ODBOR.

Na jugoslovanskem Pijemontu.

Popotni utrinki iz Srbije.

Piše Franjo Kraševac.

III.

Prvi beligradski utisi. — Na kolodvoru. Nič pašuša.
 — „Pri ruskem carju.“ — „Kod grada Soluna.“ —
 V čitalnici „Slovenskog Juga.“ — Topčider. Letovi-
 šče kraljev Obrenovićev. Velikodušnost kralja Petra.
 Kešutnjak. — Beogradska električna železnica. —
 Na Teraziji. Pred kraljevo palačo. — Na Kalimeg-
 danu. Spomeniki znamenitih Srb-ov. Beogradska trd-
 njava. — Mali Kalimegdan — beogradska Prater. —
 „Kod Arnauta.“ — Beogradska „bohème.“ — Dragutin
 Inkiostri in jugoslovanska narodna umetnost. —
 Nov jugoslovanski umetniški pojav v Srbiji. — V
 narodnem pozorišču. Spomenik knjaza Mihajla. V na-
 rodni skupščini. — Izlet v Zemun. — Beogradska
 žurnalistika in kolportaža. — Carinska vojna.

Ker je bilo poludne, krenil sem s po-
 staje v bližnjo restavracijo „kod ruskog Cara“. —
 Moram priznati, da sem si izborno potolažil
 želodec, ali račun je glasil preko 4 dinarje.
 Omenjam to, ne da bi hotel očrtniti dotičnega
 gostilničarja. Vidite, kaj delajo predsodki!
 Gotovo je mislil, da sem bogat in imeten in
 evo vam dobro zasoljenega računa! Odpu-
 stimo mu to zmoto in korakajmo v gornje
 mesto! Dve impozantni stavbi: kr. vojna
 akademija in kr. vojno minister-
 stvo sta si sosed. Krenil sem proti Te-
 raziji, ki je glavna in najlepša ulica Beo-
 grada in v lepem senčnem vrtu na levo sem
 zazrl palačo finančnega ministar-
 stva.

Takoj ob začetku Terazije vidim na
 lični enonadstopni stavbi napis: Čitaonica
 — Slavenski jug. Tusem sem bil prav-
 zaprav namenjen, da se upoznam z mladim
 členom tega društva in uradnikom srbske
 parlamentne pisarne gosp. Milanom N.
 Vsprejel me je kar najljubezniveje in me po-

ljubil po starem slavenskem običaju. Razgle-
 dal sem si krasno čitalnico, ki ima tri velike
 sobane. Prva soba služi za vsprejeme gostov
 ter je ob enem delavnica predsednika društva.
 Letos so počeli izdajati svoj list: „Slaven-
 ski Jug“, ki ima Srbe seznanjati z jugo-
 slovanskim pokretom. Beogradske „Slavenski
 Jug“ se je porodil v malenkostnih razmerah,
 ali list kakor društvo moreta pričakovati
 sijajne bodočnosti in to tembolj, ker je nade,
 da se srbska javnost v kratkem začne živo
 zanimati za jugoslovansko idejo. Društvo ima
 namen, da neguje umetniške in žurnalistične
 stike jugoslovanskih narodov, da širi med
 srbsko javnostjo poznanje jugoslovanske pesni-
 ter da publiki odkriva tužno politično stanje
 jugoslovanskih plemen posebno Slovencev.
 Sploh je naloga temu društvu, da z vsemi silami
 deluje za spoznanje, napredek in ujedinjenje
 Jugoslavstva! Kakor mi je pravil mladi
 inteligentni predsednik društva, ima isti na-
 men, da v kratkem zgradi v Belemgradu im-
 pozantno zgradbo za „Jugoslovanski klub“. —
 Potem začne zbiranje kapitala za jugoslovansko
 agitacijo. Pri tem pa da ne zahteva, od
 srbske vlade niti moralne niti materialne
 podpore, ker v tem slučaju bi mogla vstati
 objestna stara grešnica, avstrijska diplomacija
 ter očitati srbski vladi, da podpira irre-
 dentizem v jugoslovopokrajinah.
 Klub se trdno nadeja, da pri jugoslovanskih
 rodoljubih zbere potrebno agitacijski kapital.
 Vzvišena ideja, ki pa je čaka še mnogo tru-
 dapolnega dela. Ali obupavati ne smemo!
 Skoro vsi veliki narodi so dosegli svoje uje-
 dinjenje, zakaj bi ne prišli sedaj na red Ju-
 goslovani? Mnogi menijo, da ujedinjenju Ju-
 goslovanstva bi bile v veliko oviro razne
 dinastije, ki vladajo slovanskemu jugu. To ne
 stoji. Smatramo Srbijo za naš Pijemont, ali
 daleko bi zgrešili smoter ujedinjenja, da sma-
 tramo dinastije za oviro ali da bi jih hoteli
 odpraviti. Kaj nima Velika Nemčija več nego
 ducat dinastij in vendar tvori Nemčija na
 zunaj veliko enotno državo? Seveda pod
 hegemonijo Avstrije, kakor bi nam to radi
 natvezali dunajski krščanski socijalisti se svo-
 jim Karlekom na čelu in izvestni krogi po
 Hrvatski, si našega ujedinjenja ne predstav-
 ljamo. To misel si izbijmo enkrat iz glave za
 vselej. Slišal sem izrazov proti Avstriji, ki jih
 tu ne morem niti zabeležiti. O politični formi
 jugoslovanskega ujedinjenja se ne morem
 razpisovati, ker vem, da bi spis postal žrtva
 skrbnega cenzorja. Ali v naše ujedinjenje
 trdno verujemo! Poglejte tja na zjednjeno
 Italijo! Pred pol stoletjem: Koliko je bilo
 tam držav in dinastij, koliko raznih vlad!
 Danes je jedna ujedinjena in velika država.
 Predpogoji našemu ujedinjenju pa brezdvomno

krasno uspevajo. V prvi vrsti se moramo
 spoznati. Samo onega, ki ga poznamo, o-
 čegar ljubavi in naklonjenosti
 do nas smo prepričani, moremo
 tudi ljubiti. Tu je glavni pogoj spo-
 znanje. „Znano — voljeno; neznano nepitano!“
 je prislovica, ki globoko koreni v naravi
 srbskega naroda samega. Za naše medsebojno
 spoznanje se je v poslednjih letih že prav
 mnogo storilo. Umetniške razstave, dijaški
 kongresi, sokolski in pevski zleti so granitni
 temelji naše zajednice. Iz tega spoznanja že
 vsklija drugi važni predpogoj našemu ujedi-
 njenju. In to je naše kulturno edinstvo! Iz-
 ložbe, kongresi, novine, zletji mnogo pripomo-
 rejo k temu. Sad tega edinstva nam dozori
 seveda šele toplo solnce bodočnosti.

Na postament kulturne zajednice pa po-
 stavimo steber političnega edinstva. Ki bo
 brezdvomno produkt evolucijskega procesa!
 Prigovor, da smo pravoslavni in katoliki, je
 danes brez cene. „Brat je mio, koje vere
 bio!“ pravijo pravoslavni sami, katerim smo
 prej po krivici podtikali toliko fanatizma.

Gosp. predsednik „Slavenskog Juga“ mi
 je razkazal lepe prostore čitalnice. To so no-
 vine vseh slovanskih narodov, posebno jugo-
 slovanskih. Kako neizmerno sem se izrado-
 stil, ko sem zagledal celo vrsto slovenskih
 listov, med njimi seveda tudi „Edinost!“ G.
 predsednik mi je pojasnjeval da so slovenski
 listi najbolj čitani in je rekel, da bo treba
 naročiti od vsakega po več iztisov, ker po
 jeden iztis že več ne zadostuje. Da so tudi
 vsi domači srbski listi tu zastopani, to se
 umeje ob sebi.

Namen mi je da čitateljstvu nekoliko ob-
 jasnim stanje žurnalistike v Srbiji. Beograd
 z 80.000 prebivalcev ima 16 dnev-
 nikov!

Škoda, da nimam pri roki nobene sta-
 tistike evropske žurnalistike, ker bi bil najbrže
 zaključek, da ima Beograd relativno največ
 dnevnikov! To dejstvo nam pojasnjuje, kako
 vrlo razvito je politično življenje v Srbiji.
 Eno senčno stran ima seveda tudi ta veliki
 razvoj političnega življenja v Srbiji: vsa jav-
 nost se peča samo z visoko politiko, pri tem
 pa pozablja na ljudsko politiko. Tako je
 prišlo, da v Srbiji poleg 16 beogradskega
 dnevnikov nimajo niti enega pravega lista za
 priprosto ljudstvo, ki bi bil namenjen pouku
 in izobrazbi najširših slojev. To je vsekakor
 velika pogrška! Javnost naj mi ne zameri,
 da objavljam to in naj bo prepričana, da
 sem to omenil „sine ira et studio!“ Kakor
 iskren prijatelj srbske države in nje ljudstva,
 bi želel samo, da bi se take razmere sanirale
 čim preje. Saj dober prijatelj nam ni oni, ki
 se nam vedno sladka, temveč oni, ki nepre-
 stano pokazuje na naše hibe in napake, po-

dajajoč nam navodila, kako bi se hiban iz-
 ognili in jih odstranili: le ta nam iz srca
 želi dobro. V Srbiji se le neguje visoka po-
 litika in pri tem trpi narod. Književna pro-
 svetna družba za narod, v slogu naše Mohor-
 jeve, bila bi Srbom na veliko korist.
 (Pride še.)

Odsek za volilno reformo.

(Brz. poročilo.)

Dunaj 21. Odsek za volilno reformo je
 danes nadaljeval specialno debato o volilnem
 redu za državni zbor. Pri § 13. je izjavil
 posl. dr. Tavčar, da se ozirom na dejstvo, da
 je odsek odklonil vse spreminjevalne predloge
 k § 12., o lahča zloraba v reklamacijskem po-
 stopanju, vsled česar bodo največ trpeli izlasti
 Hrvatje in Slovenci. Govornik je rekel, da
 hoče pri § 13. skušati, da se reši, ker je še
 možno rešiti, zato je stavil več spreminjeval-
 nih predlogov. Konečno je predlagal, sklice-
 vaje se na pisma, dospela mu iz Pule, reasu-
 miranje razprave o § 7. ter je zahteval do-
 datek k § 7., da naj ne imajo gažisti brez
 činovnega reda, izvzemši tehniškega pomož-
 nega osebja in služabnikov vojne mornarice,
 ni aktivne, ni pasivne volilne pravice.

Po daljši debati, katere se je udeležil
 tudi minister za notranje stvari, ki je nagla-
 šal, da ni po neki razsodbi upravnega sodi-
 šča nikakega oficijoznega postopanja v volil-
 nih stvareh, je bil vsprejet odstavek 1 z do-
 datnim predlogom posl. Hagenhoferja, da je
 možno volilne reklamacije ulagati ustmeno ali
 pismeno. Dodatki 2 do 7 so bili vsprejeti ne-
 spremljeni po vladni predlogi, točki 7 je bilo
 dostavljeno, da se imajo reklamacijam o ne-
 vsprejetju v volilni imenik priložiti dokumenti
 o dopolnjenem 24. letu in državljanstvu in da
 se imajo podatki v nastanjenosti v slučaju
 uradno spolpolniti. Ostali odstavki § 13. so
 bili potem vsprejeti nespremljeni, tako tudi
 § 14. in § 15. Odklonjen je bil predlog dra.
 Tavčarja, naj se uvrsti v § 15. določba, da
 se imajo kandidature prijavit politični deželni
 oblastnji deset dni pred volitvijo. Pri § 16.
 [sestava volilnih komisij] je dr. Ivčević pred-
 lagal spremembo, po kateri naj se v večih
 občinah po potrebi sestavi tudi več volilnih
 komisij, kar naj določi deželna politična ob-
 lastnija. Posl. Zazvorka je stavil dodatni pred-
 log, po katerem naj v občinah, ki imajo ma-
 nje nego tisoč prebivalcev, obstoja volilna ko-
 misija le iz 5 členov. Po kratki debati, v ka-
 teri se je minister za notranje stvari izjavil
 za predloga Ivčevića in Zazvorke, je bil § 16
 vsprejet s temi predlogi. Posl. Abrahamovič
 je predlagal sklep seje, ki je bil vsprejet s
 17 proti 16 glasom.

Prihodnja seja v ponedeljek ob 3. uri
 popoldne.

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

St. Vilinski.

„Moj prijatelj Franc, moja prijateljica
 Manica!“ je predstavljaj debeli Gaber s svo-
 jim basom. „In jaz sem tudi prijatelj obeh!“

Kasirka je še bolj zardela, ko jej je Po-
 ljanšek dal roko.

Poljanšek pa jej je pogledal v oči in
 vprašal z veselim glasom: „Kako vam kaj
 ugaja prijatelj Gaber, gospica Manica?“

„Ne vem, kako... Vedno prihaja v ka-
 varno, ko ni nič ljudi v njej kakor danes...
 In potem klepetajo cele ure.“

„Saj ni res...“ se je opravičeval Gaber
 in vesel, brezskrben razgovor se je začel med
 njimi, razgovor, v katerem nič ni kakor prazne
 besede, veseli smehi in bogve kaj še...

Med tem pogovorom pa se je pelala med
 Poljanškom in kasirko drobna in nežna zveza,
 polna ljubezni... Fine, tanke nitke so bile,
 človek bi jih niti opazil ne bil, če bi v njuni-
 obeh ne bilo vse polno skritega pričako-
 vanja in koprnjenja... — — — — —

Vrsta lepih, brezskrbnih dni.

France Poljanšek je bil ves prevzet od
 nove sreče, vsa jasna je bila njegova pot,
 osvetljena s solncem nove ljubezni.

Dolge ure je presedal v kavarni s sece-
 sionistiškimi okraski, z lepimi, svetlimi okni
 in s kasirko, ki so jej gorele lepe, velike
 oči... In Poljanšek je rad zrl vanje... Ko je
 bila kavarna polna ljudi in so se dotikale
 kroglice po biljardih s kratkimi poki, ko so
 zamišljeni filozofi igrali ob mizicah šah in re-
 ševali težke probleme, ko so filistri ob svoji
 mizi igrali „skat“ ali „maus“ in je tuintam
 kdo robato zaklel —: v Poljanšku je bilo
 vse mirno in veselo in polno pričakovanja...
 Saj niso gorele one lepe oči za nikogar, nego
 samo za njega...

In v poznih večerih, ko je bil le malokdo
 še v kavarni, je stopal Poljanšek k pultu in
 začel razgovor z Manico — prav navaden,
 vsakdanji razgovor... Nič ljubezni ni bilo v
 njegovih besedah in tudi njene besede so bile
 priproste in vsakdanje... In vendar je bilo
 nekaj med njima, nekaj gorečega in sladkega,
 česar sta se bala dotakniti... In ko je imela
 Manica oditi in jo je hotel! Poljanšek sprem-
 ljati, mu je vselej odgovorila s povešenimi
 očmi: „Ne, gospod... Nisem taka, kakor so
 moje nemške kolegije... Jaz sem Slovenka in
 morda vam je znano, kaj poje narodna pesem“.

In tuintam je Poljanška tudi Gaber kaj
 podražil.

„Kaj se tako držiš kakor kaka mila
 Jera!... Takega dekleta ne moreš pridobiti
 za-se! Si pa res neroden, moj ljubi Franc!...
 Še jaz bi si jo bil pridobil!“ je dodal
 bolj tiho.

A Poljanšek ga je spomnil na basen o
 lisjaku in o kislem grozdju in Gaber je kmalu
 umolknil...

Tuintam je obiskal tudi Grabarja v bol-
 nišnici.

Pet dni po operaciji se je Grabar vzbudi-
 l iz nezvesti in od tedaj mu je šlo vedno
 na bolje. Ana ga je hodila tudi vedno obi-
 skovat, ko nevarnost ni bila več velika in je
 bila po tednu dni zapustila bolnišnico.

Bilo je pozno popoldne, lepega jesen-
 skega dne proti koncu oktobra. Rumenkasta
 svetloba je plula skozi okna v bolniško sobo,
 in če si pogledal ven, se je videlo nad stre-
 hami blede in pokojno jesensko nebo.

Grabar je sedel v postelji in ob njem je
 bil Poljanšek, ki ga je bil prišel obiskat. Go-
 vorila sta o tem in onem in kar sredi raz-
 govora je vprašal Poljanšek: „Si li sedaj
 srečen?“

Grabar se je nasmehnil in dejal: „Se-
 veda sem!... Tedaj v gozdiču sem mislil, da

bo konec vsega, ko me je zadela baronova
 krogla in se mi je stemnilo pred očmi in
 sem zagnal revolver v grm... Kaj se je potem
 godilo z menoj, tega ne vem več... Le tedaj,
 ko sem pred štirinajstimi dnevi odprl oči in
 sem zagledal nad seboj Anin blede obraz,
 orošen s solzami —: tedaj me je poljubila
 na čelo — tedaj sem izpoznal, kako ne-
 skončna je najina ljubezen...“

„Kaj si misliš storiti, ko ozdraviš?“ ga
 je vprašal Poljanšek.

„Načrt imam že gotov... Pustim jurista-
 rijo in vse svoje dosedanje neumno življe-
 nje!... Pojdem k advokatu za pisarja, ali pa
 še za kaj drugega — samo, da se preživim...
 Ano mislim namreč poročiti...“

Za hip je nastopil molk med njima.

„Kaj si znorel, Grabar?“ je vskliknil
 Poljanšek naenkrat.

Tedaj je pogledal Grabar začudeno vanj.
 Njegov mirni in blede obraz je bil jase in
 oči so bile mirne, le glas je malce trepetal,
 ko je izpregovoril: „Kaj, tudi ti si med ti-
 stimi, ki se držijo starih, filisterskih načel?...
 Tudi ti si izmed tistih, ki uživajo in si potem
 umivajo roke in kričijo, da so nedolžni, ko
 njih žrtve umirajo v prahu in blatu na
 cesti?...“

(Pride še.)

Volilna reforma in dvetretjinska večina, zahtevana od Nemcev.

Češki „Narodni listy“ se bavijo na uvodnem mestu z volilno reformo in posebej še z dvetretjinsko večino, ki jo zahtevajo Nemci za spremembo volilnih okrajev.

Mi smo že opetovano izjavili, da se ta zahteva Nemcev mora odkloniti brezpogojno. Mi Slovenci moramo biti proti njej že zato, ker ne moremo dopustiti, ker bi se z določitvijo dvetretjinske večine silno otežkočila vsaka sprememba in odprava mnogih krivic in nedostatkov, ki jih bo imela na vsaki način na sebi sedaj predložena volilna reforma, če bo ista sploh parlamentarno rešena od sedanjega državnega zbora. Pa ne le z narodnega, ampak tudi z demokratičnega stališča je brezpogojno odkloniti rečeno zahtevo Nemcev. Evolucija, v kateri smo sedaj, ima tendencijo po demokratiziranju vsega političnega življenja. Ta evolucija se razvija z neizprosno doslednostjo. Radi te evolucije v javnem življenju mora tudi volilni red ostati zmožen za evolucijo.

Kakor se spreminja in se bo dalje spreminjalo vse javno življenje v smeri demokratiziranja, tako bo navstajala potreba po spremembi volilnega reda. To je zahteva naravnega razvoja. Rečena zahteva Nemcev bi bila torej močan kamenit jez, ki naj bi zavračal naravni tok stvari. Narava pa se ne da kovati v spone! Če si ne more delati poti drugače, pa d r o b i, kar se jej postavlja nasproti. Ali z drugimi besedami: določba o dvetretjinski večini bi izzivala neprestane silne boje, ki bi utegnili postati katastrofalnega značaja in jo slednjič zdrobili. Pot za spreminjanje volilnih redov mora ostati odprta primerno spreminjanju javnih odnošajev. Evoluciji se jednostavno ne sme zapirati poti.

Nu, povrnimo se k omenjenim izvajanjem „Narodnih listov“. Zvesto stališču, ki so je zavzeli Mladočehi nasproti volilni reformi, piše glavno njih glasilo precej optimistično in sodi, da so glavne težkoče premagane. Ali proti zahtevi Nemcev po dvetretjinski večini se tudi rečeno češko glasilo — istotako kakor mi Slovenci — izreka najodločneje. „Narodni listy“ opozarjajo tudi na vekekarakteristično okolnost, v kateri se izraža vse nemško farijezstvo, na okolnost namreč, da isti Nemci, ki kriče, da sedanja volilna reforma pomenja zanje silen udarec, hočejo se svojo zahtevo po dvetretjinski večini, da se jim ta „udarec“ uzakoni, to je: o h r a n i z a v e d n o!! Poleg Nemcev — pravijo „Narodni listy“ — bi bili tudi Poljaki za dvetretjinsko večino. To je umerno, ker so Poljaki, kakor doslej gospodovalen narod, v istem položaju kakor Nemci: pri vsaki spremembi morejo le izgubiti in nič pridobiti.

Na vsak način je važno za nas, da se tudi glavno glasilo Mladočehov odločno izreka proti zahtevi Nemcev, da se določi dvetretjinska večina za spremembo volilnih okrajev in pravi celo, da bi se ob tej zahtevi Nemcev mogla razbiti vsa volilna reforma.

Narodova volja in naši poslanci.

Iz Notranjske smo prejeli: Vsacega pravega rodoljuba je razveselila vest, da se hočejo tudi tržaški Slovenci pridružiti protestom, ki so jih na ves glas sklenili obmejni Slovenci in posebno Korošci proti krivicam, ki so nam namenjene z volilno reformo. Vsi obmejni Slovenci se morajo najkrepkeje vzdigniti proti nečuvnim nakanam naših drugorodnih in domačih nasprotnikov. Le glejmo, kaj se godi! Volilni odsek že zopet zboruje. Njega načelnik dr. Ploj se trudi na vse kriplje, da bi povpeševal čim hitrejšo rešitev nameravane reforme. In drugi slovenski „Macher“ v volilnem odseku, dr. Šusteršič? Ta mož je še vedno najhujši propagator volilne reforme. Koroški Slovenci so mu še vedno — contra coeur! Vidi se, da mož noče respektirati volje narodove, ki je na mnogih shodih zahtevala od naših poslancev, da naj z vsemi silami onemogočijo t a k o volilno reformo.

Glas naroda, glas volilcev: naj-li ostane glas vpijočega v puščavi? Ali ni narod pooblastitelj poslancev, ali nimajo poslanci kakor mandatari poslani volje pooblastitelja? Poslanci si upajo postopati proti volji in naročilom naroda? Taki metodi se mora energično konec napraviti. Skrajni čas je. Usoda volilne reforme se odloči v volilnem odseku. Zato na krov vsi pošteni Slovenci! Sklicujmo povsodi zopet shode in razodevamo svojim pooblaščenecem, da se

imajo po naši volji ravnati in z vsemi silami odvrniti od koroških bratov — smrt!

Kdo je kriv, da ne zboruje deželni zbor istrski?

„Naša Sloga“ piše: Čitamo v italijanskih novinah, da je deželni glavar Istre, g. Rizzi, v pozdravnem govoru na prejasnega nadvojvodo Frana Ferdinanda v Puli izrazil nado, da njegovo veličanstvo skoro skliče deželni zbor istrski v zasedanje, in da se tako vpostavi redno zakonsko delovanje tega zakonodavnega zbora, da bo mogel ta slednji pravilno in brez zatezanja rešiti poverjene mu važne posle.

Neumljivo je, kako je mogel g. glavar Rizzi izraziti toli neiskreno željo nasproti vzvišeni osebi nadvojvode, namestnika cesarjevega, ko je znano vsemu svetu, da Rizzijeva, t. j. italijanska večina deželnega zbora noče zasedanja deželnega zbora in da je ta večina, poklicana leta 1904 v Koper v zasedanje demonstrativno izostala iz deželnega zbora. Ali se morda g. Rizzi ne spominja več, da je on sam kakor predsednik deželnega zbora v deželnozborni dvorani v Kopru izjavil, da ne more odpreti prve seje, ker večina ni prišla?! Kako naj imenujemo to vaše postopanje, gospod glavar in deželni predsednik?! Ali je v tem več ličemerstva, ali neiskrenosti?! Bilo eno ali drugo: ne eno, ne drugo vam v resnici ne služi v čast!

Cesar obišče Prago.

Dolgo že se ugiblje o potovanju cesarja na Češko. S prvega se je govorilo, da se cesar nastani v Pragi za nekoliko tednov. Potem so začeli prihajati v javnost glasovi, ki so trdili, da se je opustila misel na potovanje cesarjevo na Češko. Sedaj pa javljajo zopet iz Prage, da je ministerski predsednik Beck priobčil deputaciji praškega mestnega zastopa, ki je bila pri njem, da pride cesar v Prago po zasedanju delegacij, to je, početkom meseca decembra. Cesarja bodo spremljali ministri in mnogo dvorjanikov.

Dogodki na Balkanu.

Grška banda napadla bolgarsko vas.

Iz Carigrada poročajo, da je nedavno neka grška banda napadla bolgarsko vas Smilevo, oddaljeno pet ur od Monastirja, da je ubila 12 Bolgarov, šest jih pa ranila, med temi tri ženske; osem hiš je bilo oplenjenih, deset pa zažganih. Ta slučaj je po več mesecih prva večja akcija band v monastirskem vilajetu; najbrž pride vsled tega do represalij na obeh straneh.

Dogodki na Ruskem.

Zarota proti carski rodbini?

Petrogradski dopisnik lista „Daily Express“ poroča, da je izvedel od dobroobveščene strani, da je bila povodom Trepovega pogreba odkrita zarota proti carski rodbini, kateri je namen umoriti carsko rodbino. Na nameravanem atentatu je udeleženih kakih 6 oseb, med temi 2 bivša posla carice-vdove in neki častnik, ki je pripadal k štabu Trepova, ko je bil ta še poveljnik palače. Pred šestimi tedni so teroristi pridobili za se nekega vrtnarja. Odkar je carska rodbina odpotovala, je zarota naglo napredovala, bila je že dozorela, preden je Trepov umrl. Zarotniki so baje že prinesli bombe v carsko palačo. Neki častnik, ki se je dal podkupiti, ker se je bal, da bo po smrti Trepova odpuščen, si je vzel življenje. Eden služabnikov je zarotnike izdal in ministerski predsednik je brzojavil carju, naj se za sedaj ne povrne v Petrograd.

Kakor javljajo iz Petrograda, se carska rodbina ne povrne več v Peterhof, ampak se poda direktno v Carskoje Selo. Telesna straža carjeva, ki je znatno ojačena, je že odposlana tjakaj.

Belencov umorjen.

Iz Moskve poročajo, da so revolucijonarji usmrtili Belencova, ki je oropal moskovsko banko, bil je na sumu, da je pridržal mnogo oropanega denarja za-se.

Kongres kadetov zabranjen tudi v Norveški.

Iz Kristijanije poročajo, da je norveška vlada prepovedala kongres, ki ga je stranka ruskih kadetov nameravala obdržavati v Norveški. Prej je tudi švedska vlada kongres zabranila.

Drobne politične vesti.

Ogrska reorganizuje domobranstvo. V ogrskem ministerstvu za domobranstvo delajo na reorganizaciji domobranskih čet. Leta 1908. stopijo v veljavo nove razdelitve. Vsaki polk bo sestavljen iz

treh batalijonov, ob enem se ustanove tudi novi polki. Vsled nove razdelitve bo treba graditi nove vojašnice.

Nemški narodni svet za Češko je izdal oklic na Nemce, v katerem jih pozivlja, naj se pridno uče češki.

Zlata poroka velikega vojvode in vojvodinje badenske. V četrtek sta veliki vojvoda in vojvodinja badenska slavila v Karlsruhe svojo zlato poroko. Na slavnost sta došla tudi nemški cesar Viljem in belgijski kralj Leopold.

Domače vesti.

Za manifestačni shod, ki bo jutri, v nedeljo v veliki dvorani „Narodnega doma“, vlada — kakor čujemo — veliko zanimanje. To nas veseli, ker to zanimanje priča o bratskem sočustvovanju do rojakov na Koroškem. Shod pridobi na veljavnosti posebno po okolnosti, da bo govoril na njem eden voditeljev koroških Slovencev in jedini njihov zastopnik v deželnem zboru koroškem, g. Grafenauer.

Ta naš gost dospe v Trst že nočoj in bo potem njema na čast prijateljski sestanek v zgornji sobani restavracije „Balkan“. K temu „večer“ je svoboden pristop vsakomur.

Italijanstvo v Dalmaciji. Od 85 občin, ki jih ima Dalmacija, je ena sama v italijanskih rokah, namreč občina zaderska. In tudi v tej občini je po ljudskem štetju, ki so je izvršili Italijani sami, dve tretjini Hrvatov. Le samo takozvano mesto Zader s svojimi 11.000 prebivalci ima italijansko večino.

Gospodarska zadruga za sodni okraj Podgrad bo imela svoj letni občni zbor dne 7. oktobra 1906. ob 9. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Podgradu z običajnim dnevnim redom. Po istem se razdeli med zadržnike potom srečkanja 250 dobitkov: raznega poljskega orodja in semena.

Kedor zasleduje le količjak delovanje te zadruge, uvideti mora, da je ista v našem okraju veliko — rekli bi — edina povzdignila toliko poljedelstvo, kolikor živinorejo na današnje zadovoljivo stopinjo. Stori la bi bila pa še več, da bi bili vsi zavedni in se oklenili iste. Kajti, kolikor več je število členov, toliko vspešneje zamore zadruga delovati.

Ker se bo na občnem zboru razpravljalo o raznih važnih predmetih, nadejati se je mnogoštevilne udeležbe.

Opozarja se, da se bodo ta dan sprejemala naročila na umetni gnoj. Vsi naj se poprej doma dogovorijo, da-li jim je možno naročiti cel vagon, ker ga dobijo potem po jako znižani ceni.

Beljaško omizje v Trstu. Jutri v nedeljo, dne 23. septembra se bo vršil na Koroškem na Brnci pri Beljaku (kjer je tudi postaja) v gostilni gospoda Pogliča izredni občni zbor društva „Drava“. Ker se 4 glavni odborniki tega društva nahajajo zdaj v Trstu in je treba odložiti svoja odborniška mesta, napravi beljaško omizje to nedeljo 23. t. m. skupni izlet na Koroško in vabi ob tej priliki tržaške Slovence, da se udeležijo tega izleta. Odhod iz Trsta v soboto ob 3. uri in 5 min popoldne in 6. uri 40 min. zvečer z državnega kolodvora.

Neljubo nam je, da se zgodi to slučajno v dan, ko napravi politično društvo „Edinost“ javen shod v znamenju volilne reforme z ozirom na Koroške Slovence. Ali važna naloga društva „Drava“ nas kliče na Koroško in naj se nam ne zameri, ako ne bomo na shodu zastopani, kar mi sami najbolj obžalujemo.

Tudi nam je neljubo, da ne moremo vsprejeti in pozdraviti našega zaslužnega, edinega slovenskega deželnega poslanca na Koroškem, gospoda Grafenauerja, ki bo na shodu zastopal koroške Slovence.

Trgovski koledar za leto 1907 v zepnem formatu izda „Slovensko trgovsko društvo Merkur“. Koledar bo imel poleg koledarja in listov za dnevne beležke kaj mnogovrstno vsebino, izbrano s posebnim ozirom na trgovske in obrtne potrebe. Koledar bo prav lično opremljen, risbo za načelno stran je izdelal akad. slikar g. Maksim Gaspari. Cena koledarja je 1 krona, po pošti 10 stot. več. Koledar se naroča neposredno pri društvu. Slovenski trgovci, trg. sotrudniki in slovenski obrtniki, segajte pridno po tem koledarju, ki se prodaja v korist „Trgovskemu domu“.

Operni pevec Slovenec Naval Poganičnik je angažovan za to sezono na dunajski dvorni operi.

Reka ima po najnovejših statističnih podatkih 45.700 prebivalcev.

Na otvoritev železnice skozi Karavanke, ki se bo vršila dne 30. t. m. pride tudi minister za železnice dr. Derschatta. Otvoritveni vlak odide iz Beljaka dne 30. t. m. ob 11. uri popoldne, ter bo vozil skozi karavanski tunel do Jesenic, od tod pa v Celovec. Slavnostni banket bo v Celovcu. Progo blagoslovi celovski knezoškof.

Cinkova pločevina se podraži za dve kroni pri metr. stotu.

Petroleju se cena zviša za 1 krono pri 100 kg.

Reke in potoki na Kranjskem so vsled deževja zadnjih dni močno narasli. Tako je narasla Ljubljanka za 1.10 m nad normalo.

Prešička kuga v volovskem političnem okraju je ponehala in zato je razveljavljen razglas c. kr. primorskega namestništva od 18. julija 1906. št. 17.475, s katerim je bil zaprt volovski okraj za uvažanje in izvažanje živih prešičev ter prepovedani semnji za prešiče.

Sneg na kamniških planinah. V noči od srede na četrtek je zapadel na kamniških planinah svež sneg notri do sredine. Temperatura se je znižala na 8 stop. R.

Vreča tobaka. Brata Fran in Jakob Pizzamei sta našla predvčerajšnjim blizu železniškega mostu v Rocolu celo vrečo tobaka, ki je bil najbrž kje ukraden in tam skrit. Brata Pizzamei sta prijavila to stvar policijskemu komisarijatu v ulici Luigi Ricci. Skomisarijata so pa poslali po vrečo in jo dali odnesti na policijo.

Iz krčme v bolnišnico. Predsinočnjim ob 10. uri sta dva redarja, službojoča v ulici Economo, našla nepoznanega človeka, ležečega na tleh pred vratmi krčme, ki je v hiši št. 14 iste ulice. Oni človek je bil tako pijan, da ni dal niti glasu iz sebe; poleg tega je pa tudi krvavel na glavi: prišedši iz krčme je bil namreč padel in tam obležal, o padcu se bil pa precej težko pobil na glavi. Redarja sta telefoničnim putem pozvala zdravnika se zdravniške postaje, ki je nepoznanemu pijancu podelil najnujnejšo pomoč in ga dal potem odvesti v mestno bolnišnico, kjer so ga djali v opazovalnico za umobolne.

Po nedolžnem aretovana sta bila predsinočnjim v ulici di Riborgo krošnjarja 22-letni Anton D., in 38-letni Ivan M. Imela sta namreč s seboj sodček sardin. Nekemu redarju se je to zdelo sumljivo ter ju je odvedel na redarstveno stražnico, misleč, da sta sardine ukradla. Na stražnici sta pa dokazala, da sta jih pošteno vkupila pri trgovcu Bariču v ulici del Valdirivo. Seveda sta bila takoj izpuščena.

Tramway in voz graha. Predvčerajšnjim popoldne, malo pred 4. uro, je neki tramwayski voz barkovljanske proge na obrežju del Mandracchio zadel v neki voz, ki je bil naložen z vrečami graha. Pri tem sta bili pretrgani dve vreči, vsled česar se je raztreslo za 22 kron graha. Josip Majcen, ki je vodil voz z graham, je prijavil na policiji kondukterja onega tramwayskega vozovčiča, da je on zakrivil to škodo.

Aretovana sta bila včeraj popoldne 20-letni Ivan R. in 17-letni Josip P., oba doma iz Dan pri Buzetu. Aretovana sta bila pa na zahtevo Martina Ribariča, ki je tudi doma iz Dan. Ribarič je na policiji povedal, da sta ga Ivan R. in Josip P. v družbi nekega Antona P., pred par tedni okradla v nekem gozdu pri Buzetu. Vzela da sta mu uro in verižico, oboje vredno 24 kron, dalje 11 kron denarja in pas, vreden krono in 60 stotink. Na policiji so vzeli Ivana R. in Josipa P. na zapisnik ter ju potem djali pod ključ.

Sveče in med. Gospod Jernej Kopač, svečar v Gorici, je prijavil včeraj popoldne na policijo, da ga je neki Ernest G. osleparil za 373 kron in 42 stotink blaga. Pred več časom je namreč ta Ernest G., ki je tedaj stanoval v ulici delle Acque št. 9, naročil pri njem za povedano svoto sveč in medu. On, gospod Kopač, je res poslal naročeno blago, a naročevalec Ernest G. je od tedaj izginil.

Koledar in vreme. Danes: Mavricij, mučenec; Cielimir: Patka. (Začetek jeseni). — Jutri: Tekla, devica in mučenica; Jelasin: Slava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 20° Celsius. — Vreme: lepo.

Društvene vesti in zabave.

„Cerkveni pevski zbor“ pri sv. Ivanu priredi, kakor je bilo že javljeno, dne 23. t. m., na vrtu „Konsumnega društva“

(pri cerkvi) v proslavo 50-letnega delovanja uda g. I. M. Udoviča veselico. Na vzporedju je razven petja in godbe tudi veseloiogra: „Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček“. Ker je igra nenavadno smešna in ker je za naše kraje nova, upamo, da poseti našo veselico slavno občinstvo v najobilnejem številu. Razven tega pa tudi zasluži, kdor tako vztrajno deluje 50 let na jednom polju, kakor g. jubilar Udovič, da mu občinstvo javno pokaže svoje priznanje. Poskrbljeno bo tudi za dobro postrežbo.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Ivanu — vzdrami se! — Prejeli smo: Pri sv. Ivanu imamo slovenski otroški vrtec, ki dobro vspeva, a imamo tudi podružnico družbe sv. Cirila in Metodija, ki ne vspeva, ampak — spi. Vzdramimo jo! To moramo, ker zahteva to od nas rodoljubna dolžnost! Zato nam bodi dovoljeno vprašanje: kdaj bo enkrat občni zbor? Pri nas potrebujemo nujno še enega otroškega vrtca in sicer na Fedrigovcu. Vse slovenske otroke tega okrožja izgubimo, ako ne napnemo vseh svojih moči. Torej, gospodje, ki imate besedo v podružnici: vzdramite jo k novemu življenju in novemu delu. Kdor je res rodoljuben Slovenec bo gotovo — pustivši na strani vse druge morebitne difference — z vami na delu. Kdor želi, da se naš rod ohrani na tej zemlji, se mora ravnati po reku: Salus publica suprema lex... In tu gre res za bodočnost naroda in skrbi za to bodočnost moramo podrežati vse drugo!!

Pevsko društvo „Velesila“ v Škedenju priredi v nedeljo dne 23. t. m. v gostilni „Gospodarskega društva“ v Škedenju pevsko zabavo, ki bo trajala od 4. do 11. ure zvečer. Zabava se je imela vršiti minolo nedeljo dne 16. t. m., bila je pa odložena radi slabega vremena.

Kdor se želi zabavati in slišati lepe nove mešane in moške zборе, naj pohiti v nedeljo v Škedenj. Preskrbljeno bo za dobro kapljico, jedila in postrežbo. V slučaju slabega vremena se bo zabava vršila v dvorani omenjene gostilne.

„Velesila“ se nadeja obilega obiska od strani bratskih društev in od strani slovenskega občinstva.

Odbor.

Razne vesti.

Dunajski rokovičarji so podražili svoje izdelke za 20%.

Bivša meksikanska cesarica Charlotta. Kakor javljajo iz Bruselja, se je bivši meksikanski cesarici Charlotti, ki je nedavno skoraj ozdravila, zopet omražil dah.

Zemske ostanke skladatelja Liszta prepeljejo povodom 100-letnice njegovega rojstva v Budimpešto, kjer mu postavijo tudi spomenik.

Kanal med Baltiškim in Črnim morjem. Rusko prometno ministerstvo je sklenilo pričeti z gradnjo kanala med Baltiškim in Črnim morjem. Kanal, ki bo dolg 2330 verst, bo vodil iz Rige preko Vitebska, Kijeva in Jekaterinoslava. Stroški so proračunjeni na 75 mil. rubljev.

Zopet taifun v Honkongu. Iz Honkonga brzojavljajo od 21. t. m.: Včeraj je tukaj zopet divjal taifun, vendar ne tako hudo kakor zadnjič. Podrobne vesti o tem taifunu še manjkajo. Konstatovano se je pa, da je povodom prvega taifuna izgubilo življenje 6000 Kitajcev in 14 Evropejcev, med temi škof v Honkongu. Vojaki delajo neprenehoma, da popravijo škodo provzročeno po taifunu.

Italijanska nacionalna cerkev v Carigradu. V Carigradu so dne 25. avgusta t. l. položili temeljni kamen za novo italijansko nacionalno cerkev, ki bo ena najlepših katoliških cerkev v Carigradu. Kralj Viktor Emanuel je daroval za gradnjo iste 30.000 frankov.

Za fotografe. Romunski učitelj Silvio Stefanescu v Cugiru na Sedmograškem je baje izumil tak fotografski aparat, katerega negative je lahko razvijati na dnevni luči, vsled česar je postala temnica čisto odveč. Novi aparat je baje patentiran že v vseh državah.

Vaške knjižnice. V nemčiji so pred kakimi desetimi leti začeli ustanavljati po vaseh knjižnice, ki naj služijo prirotemu kmetškemu ljudstvu v pouk in zabavo. Pred desetimi leti je bilo komaj tisoč vaških knjižnic, dandanes jih že cenijo na 5 do 6 tisoč. Zadnja leta se je začela tudi država zanimati za te knjižnice, za katere izdaja vsako leto okoli 70.000 kron podpore.

Darovi.

Odbor „Delavskega podp. društva“ se tem potom najtopleje zahvaljuje g. Ivan Kečeku za poslani dar 2 K s pripombo, ker se ni mogel udeležiti veselice dne 12. avgusta t. l.

Brzojavne vesti.

Cesar Fran Josip na Dunaju.

IŠL 21. Cesar je odpotoval na Dunaj danes ob 2. uri popoldne.

Trgovinska bilanca avstro-ogrškega carinskega ozemlja.

DUNAJ 21. Trgovinska bilanca skupne vnanje trgovine avstro-ogrškega carinskega ozemlja pokazuje aktivum 177,6 mil. kron nasproti 70,9 mil. kron leta 1904. Od teh odpadejo na večji izvoz v inozemstvo 135,5 mil. kron in 42,1 mil. kron na Ogrsko. Skupna trgovinska bilanca Avstrije (promet z inozemstvom in Ogrsko skupaj) pokazuje aktivum 149,9 nasproti 26,2 mil. kron v minolem letu, nasprotno znaša aktivum skupne trgovinske bilance Ogrske le 27,7 nasproti 44,8 mil. kron v minolem letu.

Bolgarska knežja rodbina.

BUDIMPEŠTA 21. [Ogr. biro]. Princezinja Klementina Koburška je danes iz Rima-Szombata odpotovala na Dunaj. — Princa bolgarska, Boris in Ciril ter princezinji Evdoksija in Nadežda so s spremstvom iz Rima-Szombata preko Budimpešte odpotovali v Sofijo.

Povodnji.

PRAGA 21. Iz vseh krajev dežele prihajajo poročila, da je vsled močnih nalivov zadnjih dni povsod narasla voda v rekah in potokih in da je na mnogih krajih napravila povodenj veliko škode. Izlasti močni so bili nalivi v okraju, kjer izvira Laba, kjer je padlo 58 mm dežja. Moldava je narasla na 186 cm nad normalo. Malša je pri Kaplici zrasla že za 2 m nad normalo. V Prsku je padlo 57 mm dežja.

VRATISLAVA 21. Gorenja Odra je zopet narasla. Pri Ratiboru je od včeraj narasla voda za 17 decimetrov. Pri Vratislavi še vedno narašča reka.

Štrajk v Grenoblu.

GRENOBLE 21. Včeraj je izšel samo list „La Croix de l'Isere“, ki ga zlagajo ženske. Pozivu sindikatnih odsekov na generalni štrajk se je do sedaj odzvalo primerno malo delavcev. Sinoči je štrajkalo okoli 3000 delavcev, ki so se vedli mirno.

Španska.

MADRID 21. Poročila iz Barcelone zagotavljajo, da je v Katalonskih pokrajinah mir ter da se čete vračajo v svoje garnizije.

MADRID 21. Pravosodni minister Romanones namerava postopati proti škofu v Cordovi, ki je objavil pastirsko pismo, v katerem na oster način graja dekret glede civilnega zakona.

Turško-bolgarska trgovinska pogodba.

CARIGRAD 21. Zdi se, da pride vendar le do sklepa turško-bolgarske pogodbe.

Požar doka v Buenos-Ayres.

NEW-JORK 21. Iz Buenos-Ayresa poročajo, da je zlobna roka zažgala tamošnji dok in da je bilo vsled tega aretovanih pet uradnikov in delavcev. Na new-jorški borzi se govori, da je 8 milijonov mark škode.

Potres.

TALCA [Čile] 21. Včeraj je bilo čuti tukaj močan potres, kateremu so sledili slabši potresni sunki.

Najdeno truplo škofa iz San Paola?

ORAN 21. [Alžir]. Pred cerkvijo v Ain Turku so našli truplo nekega duhovnika. Sodi se, da je mrtvec škof iz San Paola, ki je utonil povodom katastrofe parnika „Sirio“.

Zlata poroka badenskega velikega vojvode.

KARLSRUHE 21. Veliki vojvoda je povodom svoje zlate poroke popolnoma oziroma deloma pomilostil mnogo kaznjencev.

Grški kralj v Kodanju.

KODANJ 21. Grški kralj je predpoludne dospel semkaj. Na kolodvoru so ga vsprejeli člani kraljeve rodbine.

Proti Dreifussu.

PARIZ 21. Royalistična zveza Action Française razširja po lepakih razglas na narod, v katerem protestira proti rehabilitaciji majorja Dreifussa ter pozivlja, naj se nabira denarna svota, s katero se ustanovi za generala Merciera zlata spominska svetinja.

Švedska kraljeva dvojica v Kodanju.

KRISTIANIA 21. Švedska kraljeva dvojica obišče 4. okt. danski dvor.

Brunšviški deželni zbor.

BRUNŠVIK 21. Danes je bil otvorjen izredni deželni zbor, ki se ima baviti v vprašanju o regentstvu.

130.000 mark ukradenih iz peknice.

MONAKOVO 21. Policijsko poročilo pravi, da je bilo v minoli noči iz kr. peknice ukradenih okoli 130.000 mark novokovanih komadov po 10 mark z novim znakom „Z 1906“ v skupni teži 50 kg. Pod peknico teče neki potok. Skozi zidani kanal, ki je sedaj radi čiščenja osušen, so prišli tatje do nekih železnih vrat, ki so jih vlomili ter šli skozi strojnico v poslopje, kjer je bil shranjen kovani denar.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

PARIZ 21. Doslej je uradno prijavljeno, da je bilo ustanovljenih sedem bogočastnih združenj. Škof v Vincennesu, ki je nastopil proti bogočastni združitvi, ki se je ustanovila v Culeyu v departementu Meuse pod vodstvom abeja Hutie, je imenoval abeja Richarda župnikom v Culeyu. Vsled odpora prebivalstva je bil pa škof primoran odpovzati Richarda.

Opium prepovedan.

PEKING 21. Danes zvečer je bil razglašen odlok, po katerem bo po preteku desetih let vživanje opiuma za domorodce in inozemce popolnoma prepovedano. Odlok strogo obsoja vživanje opiuma ter nalaga državnemu svetu, naj izda stroge odredbe, da se prepoved izvede.

Belgijski kralj.

BADEN-BADEN 21. Kralj belgijski Leopold je danes predpoludne odpotoval v Bruselj.

Rusija.

PETROGRAD 21. (Petr. brz. ag.) Danes je bilo v carskem kolkovnem uradu ukadenih za 9500 rubljev kolkov. Storilci, ki so udrli skozi okno, so morali kraj poznati.

PETROGRAD 21. Začasne določbe o meničnem moratoriju so bile za časa od 8. avgusta do 8. oktobra razširjene tudi na Siedlce.

PETROGRAD 21. „Petrograjska brz. agentura“ poroča: Francoske novine so priobčile poročila, češ, da se nahaja ruska vlada v neprilikah radi podpore za pokrajine, ki trpe radi dragine in da ima na razpolago samo 100 milijonov rubljev, dočim je potrebno 150 milijonov rubljev. Mi smo pooblaščen izjaviti, da se državna blagajna ne nahaja v nikakih zadregah radi potrebnih podpor za bedo trpeče pokrajine.

PETROGRAD 21. Moskovski dijaki izdelujejo program vsruskega dijaškega kongresa, ki se ima vršiti meseca oktobra v Petrogradu.

Trgovina.

Borzna poročila dne 21. septembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.95—240.20 Francija K 95.27—95.45, Italija K 95.35—95.55—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.42—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 98.65—99.95, ogrska krona renta K 94.55—94.85, italijanska renta K —, kreditne akcije K 668.50—670.50, državne železnice K 672.50—674.50—Lombardi K 172—174—Lloydove akcije K 764—772—Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496—do 483—, Bodenredit 1880 K 302—310—, Bodenredit 1889 K 302—310—, Turške K 160—do 162—, Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	100—	99.95
„ „ „ srebru	99.95	99.95
Avstrijska „renta v zlatu	116.75	116.70
„ „ „ v kronah 4/10	99.10	99.10
Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	88.90	88.80
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	112.50	112.50
„ „ „ kronah 4 1/2 %	94.65	94.65
„ „ „ 3 1/2 %	84.25	84.25
Akcije nacionalne banke	177.1—	177.5—
Kreditne akcije	668—	669—
London, 10 Latr.	235.95	239.95
100 državnih mark	117.40	117.47
20 mark	23.46	23.46
20 frankov	19.11	19.10
100 ital. lir	95.30	95.35
Cesarski čekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta —, italijanska renta 102.75, španska exterior 96.55, akcije otomanske banke 672 —. Menjice na London 251.95.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombarde 183—, unificirana turška renta 95.05 avstrijska zlata renta 100—, ogrska 4 % zlata renta 95.60, Länderbank 477—, turške srečke 145.25, parizka banka 15.70, italijanske meridionalne akcije 800—, akcije Rio Tinto 18.19 Vzdržana.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 1/2 %, srebro 31 1/2 %, Lombardi 6 3/4 %, španska renta 95 1/2 %, italijanska renta 101 1/2 %, tržni diskont 4 1/2 %, menjice na Dunaju —, Nepravilna.

Tržna poročila 21. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.04 do K 14.05, rž za okt. K 12.18 do 12.20, oves za okt. od K 13.16 do 13.18, koruza za sept. 11.86 do 11.88. Pšenica: ponudbe in popraševanja: srelnje. — Prodaja: 30.000 met. stot., za 5 stotink nižje; mirno. Vreme: preti dež.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37 1/4 %, za december 37 1/4 %, za marec 37 1/4 %, za maj 38 —. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—40 navadna realna 41—42 navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za september 19.30, za oktober 19.15, za november 18.75, za dec. 18.85, za januar 19 —, za februar 19 —. — Slabotno. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 46 1/4 %, za december 46 —. Mirno.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, nespremenjeno, do 5 stot. nižje. — Prodaja: 6000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 9/16 % Sh. Trdno.

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Schwarz A., zasebnik, DUNAJ; Risto J., zas. CELJE; Reschitz A., trg., LJUBLJANA; Klostins C., trg., DUNAJ; Päckert W., trg., GRADEC; Fürst A., posestnik, DUNAJ; Berger D., trgovec, DUNAJ; Gruber L., potov., DUNAJ; Benesch R., trgovec, DUNAJ; Mach K., inženir, VIDEM; dr. Kollay E. zdravnik, ZAGREB; Kon J., posestnik, LUDBREG; dr. Papet H., zdravnik, INOMOST; Loiko O., kap., PETROGRAD; Smit M., zasebnik, ZATERNIKI.

Širomznani ter jako dobro obiskovan

Hotel pri „Zlatem levu“

v Kanału ob bohinjski železnici

se odda s 15. oktobrom z vso opravo

na račun

Pogoje ter promet se vdobi pri lastniku

A. KRIZNIČ.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kame Centralo).

Velik izbor francoskega šampanjca, penecih dezertrnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Bur-gunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Gospodar. društvo na Proseku

naznanja svojim članom, da bo obdržalo svoj prvi

redni občni zbor

v nedeljo 28. sept.

ob 1. uri popoldne.

v prostorih gosp. A. Nabergoj

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Čeno, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Hrčevan cenik brezplačno in franke

Josip Oppenheim

švicarski kronometer in urar

priporoča svojo bogato opremljeno zalogo

pravih švicarskih ur

najfineje kakovosti iz najznamenitejših tovarn

VELIKA IZBERA

modernih hišnih ur po zelo nizkih cenah.

Specijalist v popraviljanju prav malih ur za gospe in starih hišnih ur.

ulica della Barriera vecchia 35 (nova palača)

Govori se tudi slovensko.

Na prodaj so: ena hiša v ulici S.

Cilino s 150 sežnji zemljišča; dve hiši v isti ulici z 200 sežnji zemljišča; stavišče na Greti 110 sežnji zemljišča; zemljišče v ulici del Eremo, voda iz Brojence, plin, vodnjak, stavišče pripravno za dvorec, vozna cesta; en nov dvorec pri sv. Ivanu, nova hiša, prosta davka za 11 let, vrt voda, plin, ob glavni cesti. — Obrniti se je na

RAFAELE BIZZAI

TRST, Corso št. 22, II. nadstr.

Vekoslav Plesničar
trgovec jestvin, ulica Giulia 29, Trst

zalagatelj ces. kr. državnih uradnikov
posilja vsakovrstno blago franko na dom v Trst in po vsej Avstro-Ogrski.

Daje primerne % postrežba najtočneja. Cene brez konkurence.
Ceniki na razpolago.

SPECIJALITETA: Sveže in kuhano maslo na debelo in na drobno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; manjotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak »MALI OGLAS«, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljeno na ni osebna poznanost Upravi lista.

Tarifa je naslednja na čelu »MALI OGLASOV« in vsako izloko preračunati, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na »INTEGRATNI ODELEK« »Edinosti«.

Ka vprašanja potem pismeno bo dajal »INTEGRATNI ODELEK« informacije edino le, če bo pismu priložena znanica za odgovor.

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagnia, Commerciale, ali v Skokljici blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustne prejme »Integratni odelok Edinosti« pod »Mala družina«. 888

V najem se odda soba za enega gospoda v ulici Rossetti št. 683, vrata 20, istotam je na prodaj več moških oblek in šivalni stroj. 1071

Udovec mlad z 1 otrokom želi seznaniti se s pridnim dekletom ali udovo brez otrok staro 23 do 28 let. Ponudbe pod M. A. 100, Poste restante, Piazza Giuseppina. 1076

Mali dvorec v Skokljici je na prodaj. Dvorec ima v pritličju: 1 sobo, kuhinjo, rušnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinjo; v II. nadstropju: 2 sobi in kuhinjo, vse urejeno na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselitev se dvorec proda za nizko ceno. 550

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo pripravna za gostilno ali drugo obrt se proda po ugodni ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim posestvom v bližini mesta. Pojasnila pri »Integratnem odelku Edinosti«. 1100

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Želji k svojim!

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Novi modni salon (Ulica Tintore št. 1) Zaloga klobukov za gospe. Pariški in dunajski vzorci, po najzmernejših cenah. 455

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (227)

Poljski salami poštni paket 5 kg. kron 9. Zelje moravsko 100 kg. kron 11. — Trgovci, naročite pri Ivanu Suban, ulica Vincenzo Bellini, urad 3-7 pop. 1061

Na prodaj je kmetijsko orodje kakor: vinske posode, vozovi in dr. Prodajaljoše bo v nedeljo popoldne v Velikem Repnu, družina Krassnigg št. 19. 1059

Sveže čajno maslo K 250, navadno K 224, kuhano 260. Ulica Vincenzo Bellini 13, urad 3-7 pop. — Ivan Suban. 1060

Sodi od 100, 700 do 5000 hektolitrov so na prodaj v ulici Fontanone št. 15.

Proda se hiša v Barkovljah ob obrežju 2 minuti od tramvajske stacije. Cena K 11.000. Poizvedbe — Humnik, ulica Valdirivo 34, I. nadstropje. 1057

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti plinom, naj pismeno obvesti o podrobnostih pod »DVOREC 77«, oziroma naj pride osebno v »Integratni odelok Edinosti«. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rosetti. 999

Na prodaj so dve hiši z velikim vrtom, Llevom, mnogo sadja, v večjem trgu — na ugodni poziciji — pripraven za vsako obrt, ali pa za penzionista — leži ob cesti. Cena K 20.000 — polovica lahko ostane vključena. Sedanje prihoditve pri ne celej oddaji K 1200. Ponudbe na »Integratni odelok Edinosti« pod »Dve hiši«. 955

Dva mlada učitelja se želita poročiti. Ponudbe s sliko na »MLADOST«, poste restante, Ajdovščina. 1064

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opčinih na cesti kraj Trnavaja. Kdor hoče lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K. Naslov pove »Integratni odelok Edinosti«. 1000

Išče se služkinja za hišna opravila. Imeti mora dobra spričevala. Plača po zmernosti. Več se izve pri »Integratnem odelku Edinosti«.

JOSIP ROŽE

mizarski mojster

Trst, ulica Giulia št. 8, Trst

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stave.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FILIP IVANIŠEVIČ

zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne »Al'Adria« ulica Nuova št. 11 in »Al'fratelli dalmati«, ulice Zudecke št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prodajalnica izgotovljenih oblek

z lastno krojašnico.

ELISA LEVI

ulica Ponte della Fabbra št. 2 in Trg Carlo Goldoni št. 7

Priporoča se cenjenim odjemalcem radi konkurenčnih cen in radi točno izvršenega dela izkušenega krojača.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršne koli vrste oglasov sprejema »Integratni odelok« v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v »Tiskarni Edinosti«

MIZARSKA DELALNICA**Josip Visnovitz**

TRST, ulica Dante Alighieri

izvršuje vsakovrstno delo

pri novih zgradah

Prodaja jelove deščice za pode.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Komfort prve vrste.

Kad 100 sob

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejema vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila.

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

CORSO št. 1

Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kdor se želi elegantno obleči

naj ne zamudi obiskati prodajalnice narejenih oblek

ALL' UNIVERSO

Trg Carlo Goldoni št. 1

kjer najde največ ugodnost v cenah in velik izbor za zimsko dobo.

Mlini, robkalnice, stiskalnice za grozdje

ter vsakovrstni stroji in orodje za vinogradstvo.

V. A. FISCHETTI, Trst, ul. G. Rossini 20

TELEFON št. 723

Tehniški stroji in predmeti za vsako industrijsko stroko.

Motorji za vsakovrstno kurjavo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Važen razglas za vso okolico!

Naproseni ste, da obiščete dobro znano in veliko

zalogo narejene obleke

Trst, ulica Arcata št. 1

Tu najdete največ izbero: prodaja se vsakovrstno blago za prih. letno dobo

po najnižjih cenah. — **VELIKA ZALOGA TOPLIH OBLEK BARVNIH IN ČRNIH, VRŠNIKOV** in blaga za obleke. Uzorci zastoj.

VITTORIO PISKUR.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim porečtvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — v lastni hiši. Telefon št. 932.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud. sadruga in jih obrestuje po 4%.

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadržalkom in sloer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmočnejše urejene varnostne celice na shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno hranilnični račun 210.004.

Zaloga

Izvezno-marine (Export-Märzen) in vležane (Lager)

pivo

v sodčkah in v hoteljih, kakor tudi

kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Matenijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po smernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 10.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo zalogo dalmatinskega vina

nahajajočo se

v ulici Torre bianca št. 45

in gostilne

ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71

v katerih toči dalmatinska vina naj-

bolje vrste

Ante Dvorak

trgovec z vinom.

Pekarna in slaščičarna Mikuš

trg S. Francesco d' Assisi št. 7

Prodaja moko I. vrste, slaščice in biskvit najfinije vrste. Trikrat na dan svež kruh.

Zaloga pijač:

finih vin za desert, dalmatinskih in istrskih vin

Pivo v steklenicah.

Cene zmernje. — Razpošiljanje tudi na dom

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenal

AUTORIZOVANA

mehanična delalnica

za inštalacije plina, vodovodov in elek-

trične razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na tlin.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Francesco Slovinsky

železnina

TRST — ulica Torrente 45 — TRST

Izbera železnine za stavbinsko uporabo.

SPECIJALITETA:

ledenice lastnega izdelka, štedilna

ognjišča in železne peči.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Podpisani sem v ulici Lazzaretto vecchio št. 19

(na voglu ulice San Giorgio) otvoril

ZALOGO VINA

za domačo rabo, pridelek iz mojih vinogradov v Boli odok Brani

in ga prodajam v sodčkah in steklenicah. Za nam kraj Vin

zagotavlja, da je kakovost najboljša. Da zamoren cenjenim

edjemalcem jamčim za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam

v originalnih sodčkah naravnost iz mojih kleti v Boli

in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja.

Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.

V nadi, da me počastite z Vašo naročbo beležimo vsa naro-

čnanja

IVAN CVITANIČ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokrovi

parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralna voda,

voska za parkete, na mrzlo pripravljenega

sirupa tamarind, malinovca itd. itd.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna cementnih plošč

ARISTIDE GUALCO

TRST, ulica S. Servolo 2.

Velika zaloga dobro vležanih cementnih plošč vseh

velikostij vrst in barv.

Tovarna in zaloga cementnih cevij.

Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene.

Na željo se stavijo v delo plošč solidno in po cen

od izurjenih lastnih delavcev.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kdor išče službo ali kakoršne-koli zapo-

slenje; kdor išče uradnike ali službeno osebje;

kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce;

kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor

želi posojila, vključbe itd., prodati ali kupiti

premišne ali sploh rabljene predmete itd. itd.

raj se posluž **MALI OGLASOV** v

»Edinosti«, ki so najcenejši, največ štani

ni najbolj pripravi v dosego namena.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., II. nadstr.

v lastni hiši.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo

v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%.

Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpo-

vedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek

plačuje pos. sama.

Posojilo: na vključbe po 1/2% na

varščino ali zastavo in na menice po 6%

Glavni deleži koncem leta 5 1/2%.

Stanje 31. dec. 1901 (v kronah): Članov

1781 z deleži K. — 113.382. Hranilne

vloge 1.554.089.13. — Posojila 1.570.810.39.

Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne

več). — Rezervni zalog 75.101.01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakegar

Telefon št. 79.